

І чарівник на тонких ніжках

Лариса Письменна

1. Лісовий кордон

Федь живе на лісовому кордоні. Ні, це не той кордон, на котрому стоять озброєні прикордонники й охороняють нашу країну,— лісовий кордон — то просто велика ділянка, лісу, її доглядає Федів тато — лісовий об'їждчик. Отож відколи Федь живе на світі, то все в лісі та в лісі. Звісно, не просто собі в лісі — десь під кущами ліщини чи в дуплі старої берези, ні, Федь живе в добрячій хаті. У них чимале подвір'я із стайнею для коня Буланого, з повіткою для корови, з дровітнею, де ночують кури, з будкою, де живе собака Муха, і з високим стовпом біля воріт, що з нього тягнуться електричні дроти до хати. Навіть з телефоном, який висить на стіні біля дверей.

Федеву оселю ще називають просто — лісничівкою, але Федь каже тільки — кордон. Бо кордон — то ніби по-військовому. Хіба ні?

Тато Федів верхи на Буланому щодня об'їжджає свою ділянку, така вже татова робота — доглядати ліс. У лісі тато добрий хазяїн, і взагалі тато добрий, на Федя ніколи не гримає, завжди з ним жартує, ще й любить дарувати всякі цікаві речі. Оце недавно подарував електричного ліхтарика. Треба натискати рукою — ліхтарик світить і дзижчить, наче великий жук. Правда, довго дзижчати важко — рука терпне, але то дурниця, Федь нікому не признається, він же не дівчисько! І ще книжки тато дарує, Федь уже й читати трошечки вміє.

Еге, тато добрий, але не до всіх. Ото як наскочить у лісі на якогось вредного дядька, що тихцем собі рубає дерево, — ого! Тато з таким довго не розмовлятиме, відразу ж підскочить на Буланім та:

— Рубаємо? Ну-ну. І як воно рубається? Може, допомогти?

Таким голосом скаже, що в того й сокира випаде з рук.

Багато клопоту у Федевого тата, а в мами, либонь, чи й не більше: і зварити треба, і прибрати, і білизну випрати, а влітку ще й на городі упоратись. А корова Лиска, а кури? Все на мамині руки.

Інколи мама жартома просить тата, аби той помінявся з нею роботою. Нехай би вона їздила верхи на Буланім по лісі, а тато порався вдома.

Але тато на те не пристає. Він каже, що об'їжджати ліс — не жіноча справа, і мамі не минути лиха з порубниками та браконьєрами. Браконьєри — то ті, що стріляють або ставлять пастки на звіра чи птицю, коли полювати заборонено.

Мама ж сміється у відповідь. Чи минула б лиха, чи ні, те побачили б, а от з домашньою роботою татові аж ніяк не впоратися!

Може, мамина робота й важча, але Федь знає напевне, що татова — цікавіша.

Федь багато вже дечого знає, адже йому аж п'ять років, а це вам не жарти! А як по телефону розмовляти вміє! Ото як задзеленчить телефон, а тата вдома немає, то Федь миттю залазить на лаву й знімає трубку.

— Я слухаю, — намагається басом.

— А-а, це ти, Федю? — здогадується дядько з лісництва.— Батька немає?

— Як зранку до лісу поїхали, то ще й не вертали.

— То передай, нехай взавтра на десяту годину до лісництва приїде. Не забудеш?

— А чо' б я забув? — ображається Федь.— Зроду не забував, а тепер забуду.

— Ну то й добре. Бувай здоров, хлопче.

— Зоставайтеся здорові, — поважно, немов дід Улян, відказує Федь і, повісивши трубку, гордовито зиркає на діда. Ось, мовляв, як, а не те що...

Туди, у лісництво, з котрого дзвонять і куди можна й собі подзвонити по телефону, Федь із татом не раз їздив. Там уже не одна хата-лісничівка, як у них на кордоні, а декілька. Є й крамниця, є й контора. Федь якось навіть по телефону мамі з тієї контори дзвонив. Тільки ж мама саме на городі була, то озвався дід Улян. Спочатку він ніяк не міг утямити, хто з ним говорить, і щосили гукав у трубку.

— Гало! Гало! Не чую вас. Як кажете? Гало!

Та як дібрав, хто то, — розсердився.

— І чого цвірінчиш? Бач, яку моду собі взяв! Вдома не набалакались. Ось я тебе провчу, як голову морочити.

Та й повісив трубку.

Так, у лісництві Федь бував, а от у великому місті — Житомирі — жодного разу. І в далекому селі — Ковалівці, звідки тато родом, теж не бував. Отак усе життя проживеш у лісі та й мохом поростеш, як каже дід Улян. Сиди, старий, та чухай лисину.

Лисини у Федя, правда, немає. Зате він добре знає всі: дідові примовки та старовинні пісні. Знає й нові, їх часто співають по радіо, та дід каже, що старовинні кращі. То він Федя навчив співати тих давніх пісень. А ліс Федь знає ку-уди краще за діда, бо дід чомусь не полюбляє лісу. Він поле любить, "бо в полі щороку свою працю видно, а в лісі що?" І все збирається виїхати в Ковалівку до тітки Ярини.

— Зроду так не нудьгував, як теперечки в лісі живучи. Ні тобі погомоніти, ні тобі добрих людей одвідати, хоч пробі кричи. Живи та мовчи, мов трухлявий пеньок.

Собака Муха — добра Федева приятелька. Федь дуже любить блукати по лісу, то й Муха завжди бігає з ним. Бо ж мама ходить тільки по гриби та по ягоди, а Федь щодня. Хіба тільки взимку, як скрізь позамітає снігом, далеко не ходить. Бо ж узимку буває так холодно, що якби не вмів дрижати, то геть замерз би. Але то не біда, їхня ж хата стоїть серед лісу, тому Федь у лісі завжди.

І ще Федь залюбки подружився б з Буланом, на коні далеко можна помандрувати. І гнuzдати не треба, Федь як учепиться за гриву, то ніколи не впаде. Та Буланому браку часу, він все з татом та з татом. Зате коли кінь вдома, Федь пригощає його хлібом і гладить теплі оксамитові губи, Буланий це дуже любить. А до лісу Федь ходить з Мухою.

Мама каже, що їй так спокійніше, якби Федь заблудив, то б Муха привела його до хати. Бо ж тут ліс — не абиякий прилісок, будь-хто може заблудити.

А от Федь і не заблудить! Бо він знає у лісі прикмети. Стару березу знає, вона

недалеко від хати. Глибоку ковбаню знає, знає й мілку, котра шоліта пересихає. І болото. По болоті купами ростуть високі вільхи з дрібнісінькими чорними шишечками, їх вони розсипають собі під ноги цілий рік. Болото Федь завжди обходить, бо навпрошки тільки ворони літають. Соснові посадки знає й молодий березняк. Там такі білокорі берізки, ніби їх вибілила мама, мов хату перед святом. А вже як забачить чотири осики, то знає певно: від них треба взяти на праву руку — вийдеш на просіку, а просікою до хати то вже й дурне дорогу знайде. Ні, Федь не заблудить і без Мухи, просто з Мухою йому веселіше.

Джерело: "Веселка", 1972

Вперед "